

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2017/893,**24. mai 2017,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa ning komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa töödeldud loomseid valke käsitlevate sätete osas****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 23 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus), ⁽²⁾ eelkõige selle artikli 31 lõike 2 teist lõiku, artikli 41 lõike 3 kolmandat lõiku ja artikli 42 lõike 2 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 999/2001 on sätestatud teatavate veistel, lammastel ja kitsedel esinevate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (TSE) vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad. Määrust kohaldatakse elusloomade ja loomsete saaduste tootmise ja turulelaskmise ning teatavatel erijuhtudel ka nende ekspordi suhtes.
- (2) Määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 7 lõikega 1 on keelatud loomadelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele. Sama määruse artikli 7 lõikega 2 on seda keeldu laiendatud muudele loomadele peale mäletsejaliste ning seda keeldu on piiratud kõnealustele loomadele loomsete saaduste söötmise osas vastavalt kõnealuse määruse IV lisale.
- (3) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisaga laiendatakse artikli 7 lõikes 1 sätestatud keeldu, keelates muu hulgas sööta mittemäletsejalistele põllumajandusloomadele, välja arvatud lihasööjatele karusloomadele, töödeldud loomseid valke. Erandina sätestatud keeldudest ja teatud eritingimustel on IV lisa II peatüki punkti c alusel lubatud sööta mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke ainult vesiviljelusloomadele tingimusel, et töödeldud loomsed valgud ja neid sisaldav segasööt on toodetud kooskõlas määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D jaoga. Kõnealuse jao kohaselt on praegu nõutav, et selliste töödeldud loomsete valkude tootmiseks kasutatavad loomsed kõrvalsaadused peavad olema saadud tapamajadest või lihalõikusettevõtetest. Arvestades töödeldud loomsete valkude putukatest tootmise protsessi, ei saa seda nõuet putukate puhul täita. Seetõttu ei ole praegu lubatud putukatest saadud töödeldud loomsete valkude kasutamine vesiviljelusloomade söödas.
- (4) Mitmes liikmesriigis on hakatud kasvatama putukaid nendest saadud töödeldud loomsete valkude ja muude putukasaaduste tootmiseks lemmikloomatoidus kasutamise eesmärgil. Kõnealune tootmine toimub liikmesriikide pädevate asutuste riiklikku kontrollikava järgides. Uuringud on näidanud, et tehistingimustes kasvatatud putukad võivad olla kestlik alternatiiv mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söödaks ette nähtud loomsete valkude tavapärastele allikatele.
- (5) 8. oktoobril 2015 avaldas EFSA (Euroopa Toiduohutusamet) teadusliku arvamuse putukate tootmise ning toidus ja söödas kasutamisega seotud riskiprofiili kohta ⁽³⁾. Prioone esinemisega seotud riskide osas järeldeb EFSA, et võrreldes praegu lubatud loomsete valkude allikatega on ohtude esinemine töötlemata putukates eeldatavasti

⁽¹⁾ EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.⁽²⁾ ELT L 300, 14.11.2009, lk 1.⁽³⁾ Scientific Opinion on a Risk profile related to production and consumption of insects as food and feed, *EFSA Journal*, 2015;13(10):4257.

samaväärne või väiksem eeldusel, et putukad toituvad substraadil, mis ei sisalda mäletsejalistelt või inimestelt saadud materjali (sõnnik). Kuna putukate töötlemine võib bioloogilise ohu esinemist veelgi vähendada, kehtib kõnealune väide ka putukatest saadud töödeldud loomsete valkude kohta.

- (6) Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 lõikes 6 sätestatud määratluse „põllumajandusloomad“ kohaselt loetakse putukatest saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks kasvatatavad putukad põllumajandusloomadeks, mistõttu neile kohaldatakse määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa ja artiklis 7 sätestatud sööda keelu eeskirju ning määruses (EÜ) nr 1069/2009 sätestatud loomade söötmise eeskirju. Seega on keelatud kasutada putukasöödana mäletsejalistelt saadud valke, toidujäätmeid, liha-kondijahu ja sõnnikut. Peale selle on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2009 ⁽¹⁾ III lisa kohaselt keelatud väljaheidete kasutamine loomasöödana.
- (7) Seega tuleks lubada vesiviljelusloomade söötmiseks kasutada putukatest saadud töödeldud loomseid valke ja neid sisaldavat segasööta. Seepärast tuleks vastavalt muuta määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa II peatüki punkti c ja lisada kõnealuse määruse IV lisa IV peatükki jagu, millega sätestatakse transmissiivse spongioosse entsefalopaatia seotud tingimused tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsete valkude ja neid sisaldava segasööda tootmiseks.
- (8) Analoogselt vesiviljelusloomade söödana kasutamiseks ette nähtud, mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ja neid sisaldava segasööda suhtes juba kehtivate tingimustega tuleks putukatest saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks ja kasutamiseks sätestada konkreetsed tingimused, et vältida teiste valkudega ristasaastumise ohtu, mis võib endast kujutada transmissiivse spongioosse entsefalopaatia ohtu mäletsejalistele. Analoogselt määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki A jaos sätestatuga tuleks putukatelt saadud töödeldud loomseid valke toota ettevõtetes, mis on ette nähtud eranditult tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud toodete tootmiseks.
- (9) Samuti on õiguskindluse huvides asjakohane lisada määruse (EÜ) nr 999/2001 I lissasse määratlus tehistingimustes kasvatatud putukate kohta.
- (10) Seetõttu tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa vastavalt muuta.
- (11) Komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 ⁽²⁾ X lisa on sätestatud eeskirjad määruse (EÜ) nr 1069/2009 rakendamiseks, sealhulgas näitajad põllumajandusloomade söödana kasutamiseks ette nähtud ohutu loomse sööda tootmiseks. Põllumajandusloomadele, välja arvatud karusloomad, tohib sööta ainult selliseid loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid, mis vastavad määruse (EL) nr 142/2011 X lisa esitatud nõuetele. Kõnealuse määruse X lisa sätteid ei hõlma põllumajandusloomade söödas sisalduvaid elusputukaid ja kuivatatud putukaid, kuid kuivatatud putukate kasutamist lemmikloomatoidus või -toiduna reguleerivad eespool nimetatud määruse XIII lisa sätteid.
- (12) Määruse (EÜ) nr 999/2001 muutmise eesmärgiga lubada putukatest saadud töödeldud loomsete valkude kasutamist vesiviljelusloomade söödana tekitab tõenäoliselt võimaluse putukatest saadud töödeldud loomsete valkude suuremaks tootmiseks liidus. Putukate praegust väikesemahulist kasvatamist lemmikloomatoiduks saab rahuldavalt korraldada olemasolevate riiklike kontrollikavade abil, kuid liidu loomatervise-, rahvatervise-, taimetervise- ja keskkonnanõuetelased sätteid tagavad asjakohaselt suuremahulise putukakasvatuse ohutuse liidus. Liidus kasvatatavad putukaliigid ei tohi olla patogeensed ega kahjustada muul viisil taimede, loomade ega inimeste tervist; need ei tohi olla teadaolevalt inimeste, loomade ega taimede patogeenide siirutajad, ei tohi olla kaitse all ega määratletud invasiivsete võõrliikidena. Neid riiklikke riskihinnanguid ja EFSA 8. oktoobri 2015. aasta arvamust arvestades saab järgmisi putukaliike vaadelda selliste praegu liidus kasvatatavate putukaliikidena, mis vastavad eespool nimetatud ohutusnõuetele söödaks kasutatavate putukate tootmise kohta: kärbes liigist *Hermetia illucens*, harilik toakärbes *Musca domestica*, harilik jahumardikas *Tenebrio molitor*, mardikas liigist *Alphitobius diaperinus*, toakilk *Acheta domesticus*, sihktiivalised liikidest *Gryllobates sigillatus* ja *Gryllus assimilis*.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ (ELT L 229, 1.9.2009, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

- (13) Seepärast tuleks määruse (EL) nr 142/2011 X lisa muuta, lisades selle II peatüki 1. jakku loetelu putukaliikidest, mida võib kasutada tehistingimustes kasvatatavatelt putukatel saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks. Loetelu peaks sisaldama eespool nimetatud putukaliike ning seda peab saama edaspidi muuta, võttes aluseks neid loomatervise-, rahvatervise-, taimetervise- ja keskkonnaalaseid ohte käsitleva riskihinnangu, mida kõnealused putukaliigid võivad endaga kaasa tuua.
- (14) Määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisas on sätestatud nõuded loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete impordi kohta kolmandatest riikidest. Ohutusnõudeid, mida kohaldatakse vesiviljelusloomade söödas kasutatavate putukate kasvatamise ja nendest putukatest saadud töödeldud loomsete valkude turulelaskmise suhtes, eriti seoses kasutatavate putukaliikide ja putukatele antava söödaga, tuleks kohaldada ka kolmandatest riikidest pärit impordi suhtes. Seepärast tuleks määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. ja 2. jagu muuta, et kehtestada need nõuded liitu importimiseks.
- (15) Määruse (EL) nr 142/2011 XV lisas on sätestatud veterinaarsertifikaatide näidised loomsete kõrvalsaaduste importimiseks liitu. XV lisa 1. peatükis ette nähtud veterinaarsertifikaadi näidis kehtib töödeldud loomsete valkude importimisel liitu. Tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsete valkude importimiseks tuleks kehtestada uus veterinaarsertifikaadi näidis, mis hõlmab erinõudeid putukate kasvatamiseks tehistingimustes eesmärgiga toota määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisas nimetatud töödeldud loomseid valke, ja teisi asjakohaseid nõudeid töödeldud loomsete valkude impordi kohta. Seepärast tuleks lisada XV lisa 1. peatükki uus veterinaarsertifikaadi näidis tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsete valkude impordi jaoks.
- (16) Peale selle peaks määruse (EL) nr 142/2011 XV lisa 1. peatükki lisatud uue veterinaarsertifikaadi näidise puhul arvestama ka komisjoni määrusega (EL) 2016/1396 ⁽¹⁾ tehtud nende transmissiivse spongioosse entsefalopaatiaga seotud nõuete muudatusi, mida kohaldatakse veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete impordi suhtes määruse (EÜ) nr 999/2001 IX lisa D jao kohaselt.
- (17) Seepärast tuleks määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa vastavalt muuta.
- (18) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa III peatüki A jaos kehtestatakse nõuded ristsaastumise vältimiseks ühelt poolt mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söödaks ette nähtud kalajahu, loomse päritoluga kaltsiumvesinikfosfaadi ja trikaltsiumfosfaadi, mittemäletsejalistelt saadud veretoodete ja neid sisaldava segasööda ning teiselt poolt mäletsejaliste jaoks ette nähtud sööda lahtiselt transportimisel. Võttes arvesse, et samalalaadne ristsaastumisoht on olemas nende materjalide lahtiselt säilitamise korral, tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa III peatüki A jaos esitatud nõudeid laiendada nii, et need hõlmaksid kalajahu, loomse päritoluga kaltsiumvesinikfosfaadi ja trikaltsiumfosfaadi, mittemäletsejalistelt saadud veretoodete ja neid sisaldava segasööda lahtiselt säilitamist.
- (19) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki B jaos kehtestatakse nõuded ristsaastumise vältimiseks ühelt poolt muid mäletsejalistelt saadud tooteid kui piim ja piimatooted, loomse päritoluga kaltsiumvesinikfosfaati ja trikaltsiumfosfaati ning mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdroliüsitud valku sisaldava lahtise söödamaterjali ja lahtise segasööda ning teiselt poolt põllumajandusloomade, välja arvatud karusloomade jaoks ette nähtud sööda transportimisel. Võttes arvesse, et samalalaadne ristsaastumisoht on olemas nende materjalide lahtiselt säilitamise korral, tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki B jaos esitatud nõudeid laiendada nii, et need hõlmaksid muid mäletsejalistelt saadud tooteid kui piim ja piimatooted, loomse päritoluga kaltsiumvesinikfosfaati ja trikaltsiumfosfaati ning mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdroliüsitud valku sisaldava söödamaterjali ja segasööda lahtiselt säilitamist.
- (20) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D jao punkti a kohaselt on nõutav, et töödeldud loomsete valkude tootmiseks kasutatavad, mittemäletsejalistelt saadud loomsed kõrvalsaadused (välja arvatud kalajahu), mis on ette nähtud vesiviljelusloomade söödana kasutamiseks, peavad pärinema tapamajadest, kus ei tapeta mäletsejalisi, ja lihalõikuseettevõtetest, kus ei konditustata ega tükeldata mäletsejaliste liha. Punktis a on sätestatud erand kõnealusest nõudest tapamajadele, kus võetakse tõhusaid meetmeid ristsaastumise vältimiseks mäletsejalistelt ja mittemäletsejalistelt saadud kõrvalsaaduste vahel ning mida pädev asutus on kontrollinud ja selle alusel neile tegevusloa väljastanud.

⁽¹⁾ Komisjoni 18. augusti 2016. aasta määrus (EL) 2016/1396, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiade vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) teatavaid lisasid (ELT L 225, 19.8.2016, lk 76).

- (21) Selleks et luua rohkem võimalusi eri tooraineliikide kasutamiseks vesiviljelusloomade söödaks või ekspordiks ette nähtud, mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude tootmisel, on asjakohane muuta määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D jao punkti a nii, et oleks lubatud kasutada muudest ettevõtetest kui tapamajadest või lihalõikusettevõtetest pärit loomseid kõrvalsaadusi tingimusel, et kõnealused muud ettevõtted tegelevad üksnes mittemäletsejalistelt saadud materjali käitlemisega või on neil pädevalt asutuselt pärast kohapealset kontrolli saadud luba, mis põhineb samadel suunamisnõuetel, mis on sätestatud tapamajade suhtes kehtivas erandis, arvestades et need suunamisnõuded tagavad ristsaastumise ennetamise ja piiramise vajalikul määral. Asjakohane on tapamajadele kehtivat erandit laiendada lihalõikusettevõtetele tingimusel, et kohaldatakse samu suunamisnõudeid. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D jagu vastavalt muuta.
- (22) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki A jao punkti b kohaselt peab kalajahu ja kalajahu sisaldava segasöödaga kaasas oleval kaubadokumendil või veterinaarsertifikaadil ja selliseid tooteid sisaldaval mis tahes pakendil olema selgelt kirjas sõnad „sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele“. Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 osutatud kaubadokument või veterinaarsertifikaat ei ole segasööda puhul nõutav. Seetõttu on asjakohane muuta määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki A jao punkti b, et selgitada, et kalajahu sisaldava segasööda korral tuleb sõnad „sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele“ lisada ainult segasööda etiketile. Sellega seoses tuleks muuta ka määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki B jagu, C jao punkti d ja D jao punkti e.
- (23) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki C jaoga on keelatud toota muudele põllumajandusloomadele kui karusloomad sööta ettevõtetes, mis toodavad lemmikloomatoitu või karusloomasööta, mis sisaldab mäletsejalistelt saadud tooteid, mille kasutamine põllumajandusloomade, välja arvatud karusloomade söödas on keelatud. Samalaadne keeld tuleks kehtestada ettevõtetele, mis toodavad mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat lemmikloomatoitu või karusloomasööta, et tagada põllumajandusloomade, välja arvatud karus- ja vesiviljelusloomade sööda ristsaastumise puudumine toodetega, mille kasutamine sellises söödas on keelatud. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki C jagu vastavalt muuta.
- (24) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkti 1 kohaselt on keelatud mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ekspord. Algselt kehtestati see nõue selleks, et hoida ära veiste spongioosse entsefalopaatia (BSE) levikut ajal, mil liidus oli selle taudi epideemia ja kogu maailma arvestuses kannatas Euroopa epideemia all kõige rohkem. BSE-juhtumite arv on aga liidus märgatavalt vähenenud. 2015. aastal teatati liidus viiest BSE-juhtumist, 2001. aastal oli teatatud juhtumite arv 2 166. BSEga seonduva epidemioloogilise olukorra paranemist liidus näitab ka fakt, et komisjoni otsuse 2007/453/EÜ⁽¹⁾ kohaselt on 23 liikmesriiki tunnistanud BSE-staatuse poolest väheolulise BSE-ohuga riigiks, tuginedes Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) poolt rahvusvaheliselt kinnitatud BSE-staatusele.
- (25) Seepärast tuleks mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ekspordi keeld tühistada ja asendada eritingimustega, mida tuleb järgida; selle eesmärk on vähendada kauplemisega kaasnevaid kohustusi ja tasakaalustada meetmed BSEga seotud epidemioloogilise hetkeolukorra kohaselt. Need tingimused on eelkõige suunatud selle tagamisele, et eksporditavad tooted ei sisaldaks liha-kondijahu, mille ekspord ei ole määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 43 lõikega 3 lubatud. Kuna liha-kondijahu võib sisaldada kindlaksmääratud riskiteguriga materjale või olla saadud loomadest, kes on surnud või on tapetud muudel põhjustel kui inimtoiduks, on liha-kondijahu suurema BSE-ohuga, mistõttu seda ei tohiks ekspordida.
- (26) Selleks et tagada, et mäletsejalistelt saadud eksporditavad töödeldud loomsed valgud ei sisalda liha-kondijahu ja et neid ei kasutata muudel kui liidu õigusaktidega lubatud eesmärkidel, tuleb mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud transportida pitseeritud konteinerites töötlemisettevõttest otse liidust väljumise kohta, mis ametliku kontrolli võimaldamiseks peaks olema komisjoni otsuse 2009/821/EÜ⁽²⁾ I lisas loetletud piirikontrollipunkt. Niisugused ametlikud kontrollid tuleks läbi viia olemasolevate ametlike kontrollimenetluste kohaselt,

⁽¹⁾ Komisjoni 29. juuni 2007. aasta otsus 2007/453/EÜ, millega määratakse BSE ohu alusel liikmesriikide, kolmandate riikide või nende piirkondade BSE staatus (ELT L 172, 30.6.2007, lk 84).

⁽²⁾ Komisjoni 28. septembri 2009. aasta otsus 2009/821/EÜ, millega koostatakse loetelu heakskiidetud piirikontrollipunktidest, sätestatakse teatavad eeskirjad komisjoni veterinaarekspertide tehtava kontrolli kohta ja määratakse kindlaks veterinaarasutused süsteemis TRACES (ELT L 296, 12.11.2009, lk 1).

eelkõige kasutades määruse (EL) nr 142/2011 VIII lisa III peatüki punktis 6 esitatud näidisele vastavat kaubadokumenti ning pädevate asutuste vahelist teabevahetust komisjoni otsuse 2004/292/EÜ⁽¹⁾ alusel kasutusele võetud ühtse veterinaariaalase elektroonilise süsteemi (TRACES) kaudu.

- (27) Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 kohaselt peab töötlemisettevõtte olema saanud tunnustuse 3. kategooria materjali töötlemiseks ning kõnealuse määruse artikli 45 kohaselt tuleb ettevõtet regulaarselt ametlikult kontrollida, kaasa arvatud kõnealuse määruse kohaselt nõutavat 1. ja/või 2. kategooria materjali püsिमärgistamist, kui töötlemisettevõtte on saanud tunnustuse 1. ja/või 2. kategooria materjali töötlemiseks.
- (28) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punktis 2 on sätestatud, et mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav ekspordiks ettenähtud segasööt peab olema toodetud vastavalt konkreetsetele tingimustele, viidates eelkõige kõnealuse määruse IV lisa V peatüki A jao punktile e, mis omakorda viitab kõnealuse lisa IV peatüki D jaole. Kuna need ristviited on kaasa toonud erinevaid tõlgendusi, on asjakohane määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkt 2 ümber sõnastada, et selgitada mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude või neid sisaldava segasööda tootmisele kohaldatavaid nõudeid, kui toodang on ette nähtud liidust eksportimiseks.
- (29) Eriti määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkti 2 alapunktis b (mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda ekspordi kohta) sisalduv viide kõnealuse lisa IV peatüki D jao punktile d (mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava, vesiviljelusloomade söötmiseks ettenähtud segasööda tootmise kohta) ei ole kõigil juhtudel kohaldatav. Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D osa punktis d on sätestatud, et segasööda tootmisüksus peab tegelema üksnes vesiviljelusloomade sööda tootmisega või olema saanud tegevusloa, mis põhineb vesiviljelusloomade sööda ja muude põllumajandusloomade sööda ristsaastumise vältimiseks võetud meetmetel, kuid ekspordi korral ei piirata määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisaga liike, millele eksporditud segasööta kolmandas riigis sööta tohib. Sel juhul välditakse ristsaastumist mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava eksporditava segasööda ning liidu turule viidava muude põllumajandusloomade, kuid mitte vesiviljelusloomade sööda vahel. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkti 2 vastavalt muuta.
- (30) Eespool toodud põhjendustes kirjeldatud muudatused 1) teatavate söödamaterjalide ja segasööda säilitamise kohta; 2) tehistingimustes kasvatatud putukatel saadud töödeldud loomsete valkude ja neid sisaldava segasööda tootmise kohta; 3) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda ekspordi kohta ja 4) muudest ettevõtetest peale tapamajade ja lihalõikusettevõtete pärit tooraine kasutamise kohta mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude tootmisel hõlmavad liikmesriikide pädevatele asutustele esitatavat nõuet registreerida teatavad ettevõtted või anda neile tegevusluba nimetatud nõuetele vastavuse alusel. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki A jagu muuta, et lisada liikmesriikidele kohustus ajakohastada loetelusid kõnealustest ettevõtetest ja teha need üldsusele kättesaadavaks.
- (31) Pädevate asutuste koormuse piiramiseks tuleks ettevõtjate loetelud avaldada ainult neil juhtudel, kui avaldamine on vajalik selleks, et ettevõtjad saaksid kindlaks teha, millised võimalikud tarnijad vastavad määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisaga sätestatud nõuetele, ja et pädevad asutused saaksid kontrollida kõnealustele nõuetele vastavust kogu tootmisahela ulatuses. Seepärast tuleks IV lisa V peatüki A jagu muuta, et vabastada enda ettevõtte tarbeks sööta segavate põllumajandusettevõtete loetelud üldsusele kättesaadavaks tegemise kohustusest.
- (32) Kuna liikmesriigid ja ettevõtjad vajavad piisavalt aega, et kohaneda muudatustega, mis käesoleva määruse alusel tehakse määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa III peatüki A jaos teatavate söödamaterjalide ja segasööda lahtiselt säilitamise suhtes ning V peatüki A, B ja C jaos nende ettevõtete suhtes, mis toodavad vastavalt teatavatele määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa sätestatud nõuetele, mäletsejalistelt saadud tooteid sisaldava sööda suhtes ning mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava lemmikloomatoidu tootmise suhtes, peaksid kõnealused muudatused kehtima alates 1. jaanuarist 2018.
- (33) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

⁽¹⁾ Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta otsus 2004/292/EÜ süsteemi TRACES kasutuselevõtmise kohta ja otsuse 92/486/EMÜ muutmise kohta (ELT L 94, 31.3.2004, lk 63).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.

Artikkel 2

Määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2017.

Järgmised käesoleva määrusega määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisasse tehtud muudatused kehtivad 1. jaanuarist 2018:

- a) käesoleva määruse I lisa punkti 2 alapunkti b alapunktiga i määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa III peatüki A jakku tehtud muudatused ja
- b) käesoleva määruse I lisa punkti 2 alapunkti d alapunktiga i määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki A, B ja C jakku tehtud muudatused.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides.

Brüssel, 24. mai 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa muudetakse järgmiselt.

1) I lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1 alapunkti d lisatakse alapunkt iv:

„iv) „märgistus“ artikli 3 lõike 2 punktis t;“

b) punkti 2 lisatakse järgmised alapunktid:

„m) „tehistingimustes kasvatatud putukad“ – määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 lõike 6 punktis a määratletud põllumajandusloomad neist putukaliikidest, mida on lubatud kasutada töödeldud loomsete valkude tootmiseks vastavalt määruse (EL) nr 142/2011 X lisa II peatüki 1. jao A osa punktile 2;

n) „oma tarbeks segasööda tootjad“ – loomakasvatajad, kes segavad segasööta üksnes oma ettevõttes kasutamiseks.“

2) IV lisa muudetakse järgmiselt:

a) II peatüki punkt c asendatakse järgmisega:

„c) vesiviljelusloomade söötmise suhtes järgmise söödamaterjali ja segasöödaaga:

i) mittemäletsejalt saadud töödeldud loomsed valgud, välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud, ning selliseid töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt, mis on toodetud, turule viidud ja mida kasutatakse vastavalt III peatüki sätetatud üldtingimustele ja IV peatüki D jaos sätetatud eritingimustele;

ii) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud ja selliseid töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt, mis on toodetud, turule viidud ja mida kasutatakse vastavalt III peatüki sätetatud üldtingimustele ja IV peatüki F jaos sätetatud eritingimustele;“

b) III peatükki muudetakse järgmiselt:

i) A jagu asendatakse järgmisega:

„A JAGU

Mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söötmiseks ettenähtud söödamaterjalide ja segasööda transport ja ladustamine

1. Järgmiseid mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söötmiseks ettenähtud tooteid transporditakse sõidukites ja konteinerites ning ladustatakse hoidlates, mida ei kasutata mäletsejalistele ettenähtud sööda transpordiks ega ladustamiseks:

a) mittemäletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomsed valgud, sealhulgas kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud;

b) loomsed pakendamata kaltsiumvesinikfosfaat ja trikalsiumfosfaat;

c) pakendamata veretooted, mis on saadud mittemäletsejalistelt;

d) pakendamata segasööti, mis sisaldab punktides a, b ja c loetletud söödamaterjali.

Dokumendid, milles on esitatud transporditud või ladustamisetevõttes säilitatud toodete liik, peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

2. Erandina punktist 1 võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on eelnevalt kasutatud kõnealuses punktis loetletud toodete transportimiseks või ladustamiseks, kasutada mäletsejalistele ettenähtud sööda transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud.

Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

3. Ladustamisettevõtted, kus ladustatakse punkti 2 kohaselt punktis 1 loetletud söödamaterjale ja segasööta, peavad olema saanud pädevalt asutuselt tegevusloa punktis 2 loetletud nõuetele vastavuse alusel.
4. Mitteräletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomseid valke, sealhulgas tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke, kuid mitte kalajahu, ning selliseid töödeldud loomseid valke sisaldavat pakendamata segasööta transporditakse sõidukites ja konteinerites ning ladustatakse hoidlates, mida ei kasutata muude mitteräletsejaliste põllumajandusloomade kui vesiviljelusloomade sööda transpordiks ja ladustamiseks.
5. Erandina punktist 4 võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on eelnevalt kasutatud kõnealuses punktis nimetatud toodete transportimiseks või ladustamiseks, kasutada mitteräletsejalistele põllumajandusloomadele, välja arvatud vesiviljelusloomadele, ettenähtud sööda transportimiseks või ladustamiseks tingimisel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud.

Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.“;

ii) B jao punkt 3 asendatakse järgmisega:

- „3. Erandina punktist 1 ei nõuta kõnealuses punktis loetletud tooteid sisaldavast segasöödast täissööda tootmiseks eriluba oma tarbeks segasööda tootjate puhul, eeldusel et nad täidavad järgmisi tingimusi:
- a) nad peavad olema registreeritud pädevas asutuses punktis 1 loetletud tooteid sisaldavast segasöödast täissööda tootjatena;
 - b) nad peavad pidama üksnes mitteräletsejalisi loomi;
 - c) täissööda tootmiseks kasutatava kalajahu sisaldava segasööda toorvalgusisaldus peab olema alla 50 %;
 - d) täissööda tootmiseks kasutatavat loomset kaltsiumvesinikfosfaati ja trikaltsiumfosfaati sisaldava segasööda fosfori kogusisaldus peab olema alla 10 %;
 - e) täissööda tootmiseks kasutatavaid mitteräletsejalistelt saadud veretooteid sisaldava segasööda toorvalgusisaldus peab olema alla 50 %.“;

iii) C jaos asendatakse punkt a järgmisega:

- „a) mitteräletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud, sealhulgas kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud;“;

iv) D jao punktis 1 asendatakse alapunkt a järgmisega:

- „a) mitteräletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud, sealhulgas kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud;“;

c) IV peatükki muudetakse järgmiselt:

i) A jaos asendatakse punkt b järgmisega:

- „b) kalajahu märgistusel ja sellega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas sõnad „kalajahu – ei tohi kasutada räletsejaliste söödas, välja arvatud võõrutamata räletsejaliste puhul“.

Mitteräletsejalistele põllumajandusloomadele, välja arvatud karusloomadele ettenähtud, kalajahu sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas sõnad „sisaldab kalajahu – ei tohi anda räletsejalistele“.“;

- ii) B jagu asendatakse järgmisega:

„B JAGU

Eritingimused, mida kohaldatakse sellise loomse kaltsiumvesinikfosfaadi ja trikaltsiumfosfaadi ning neid sisaldava segasööda kasutamise suhtes, mis on ette nähtud muude mittemäletsejaliste põllumajandusloomade kui karusloomade söötmiseks

- a) Loomse kaltsiumvesinikfosfaadi/trikaltsiumfosfaadi märgistusel ja sellega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas sõnad „loomne kaltsiumvesinikfosfaat/trikaltsiumfosfaat – ei tohi kasutada mäletsejaliste söödas“;
- b) loomset kaltsiumvesinikfosfaati/trikaltsiumfosfaati sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas sõnad „sisaldab loomset kaltsiumvesinikfosfaati/trikaltsiumfosfaati – ei tohi anda mäletsejalistele“;
- iii) C jaos asendatakse punkti c esimene lõik järgmisega:
- „c) veretooteid toodetakse üksnes sellistes töötlemisettevõtetes, kus töödeldakse ainult mittemäletsejaliste verd ja mille pädev asutus on sellisena registreerinud.“;
- iv) C jaos asendatakse punkt d järgmisega:

„d) mittemäletsejalistelt saadud veretoodete märgistusel ja nendega kaasas olevatel kaubadokumentidel või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadidel peavad olema selgelt kirjas sõnad „mittemäletsejalistelt saadud veretooted – ei tohi kasutada mäletsejaliste söödas“.

Mittemäletsejalistelt saadud veretooteid sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas sõnad „sisaldab mittemäletsejalistelt saadud veretooteid – ei tohi anda mäletsejalistele“.

- v) D jaos asendatakse pealkiri, esimese lõigu sissejuhatav lause ja punkt a järgmisega:

„D JAGU

Mittemäletsejalistelt saadud ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ettenähtud töödeldud loomsete valkude, välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, ning selliseid valke sisaldava segasööda tootmise ja kasutamise suhtes kohaldatavad eritingimused

Mittemäletsejalistelt saadud ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ettenähtud töödeldud loomsete valkude, välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, ning selliseid valke sisaldava segasööda tootmise ja kasutamise suhtes kohaldatakse järgmisi eritingimusi:

- a) loomsed kõrvalsaadused, mis on ette nähtud käesolevas jaos viidatud töödeldud loomsete valkude tootmiseks, peavad pärinema:
- i) tapamajadest, kus ei tapeta mäletsejalisi ja mille pädev asutus on sellisena registreerinud, või
- ii) lihalõikusettevõtetest, kus ei konditustata ega tükeldata mäletsejaliste liha ja mille pädev asutus on sellisena registreerinud, või
- iii) muudest kui alapunktides i ja ii nimetatud ettevõtetest, kus ei käidelda mäletsejalistelt saadud tooteid ja mille pädev asutus on sellisena registreerinud.

Erandina kõnealusest eritingimusest võib pädev asutus lubada mäletsejaliste tapmist tapamajades, kus toodetakse mittemäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi, mis on ette nähtud käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomsete valkude tootmiseks, ning mäletsejalistelt saadud toodete käitlemist lihalõikusettevõttes või muus ettevõttes, mis toodab käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomsete valkude tootmiseks ettenähtud, mittemäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi.

Kõnealune luba võidakse anda üksnes siis, kui pädev asutus on pärast kohapealset kontrolli veendunud mäletsejalistelt ja mittemäletsejalistelt saadud kõrvalsaaduste ristsaastumise vältimiseks võetud meetmete tõhususes.

Meetmed peavad hõlmama järgmiseid miinimumnõudeid:

- i) mittemäletsejalisi tapetakse liinidel, mis on füüsiliselt eraldatud mäletsejaliste tapmiseks kasutatavatest liinidest;
 - ii) mittemäletsejalistelt saadud tooteid käideldakse tootmisliinidel, mis on füüsiliselt eraldatud mäletsejalistelt saadud toodete käitlemiseks kasutatavatest liinidest;
 - iii) mittemäletsejalistelt saadud loomsete kõrvalsaaduste kogumisel, ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel kasutatakse rajatisi, mis on eraldatud rajatistest, mida kasutatakse mäletsejalistelt saadud loomsete kõrvalsaaduste kogumisel, ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel;
 - iv) mittemäletsejalistelt saadud loomsetest kõrvalsaadustest võetakse korrapäraselt proove ja neid analüüsitakse, et kontrollida, kas neis ei leidu mäletsejaliste valkusi. Kasutatud analüüsimeetod peab olema selleks teaduslikult valideeritud. Proovide võtmise ja analüüside tegemise sagedus tuleb kindlaks määrata riskihinnangu põhjal, mille ettevõtja on teinud oma menetluste osana ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi põhimõtetele;“;
- vi) D jaos asendatakse punkti c esimene lõik järgmisega:
- „c) käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomset valku töödeldakse töötlemisettevõtetes, kus töödeldakse üksnes mittemäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi, mis on pärit punktis a nimetatud tapamajadest, lihalõikusettevõtetest või muudest ettevõtetest. Need töötlemisettevõtted registreeritakse pädevas asutuses üksnes mittemäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi töötlevate ettevõtetena.“;
- vii) D jaos punktis d asendatakse alapunkti i sissejuhatav lause järgmisega:
- „i) võib pädev asutus pärast kohapealset kontrolli lubada toota käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta vesiviljelusloomadele ettevõtetes, kus toodetakse ka teistele põllumajandusloomadele (välja arvatud karusloomadele) ettenähtud sööta, eeldusel et täidetud on järgmised tingimused:“;
- viii) D osas asendatakse punkti d alapunkt ii ja punkt e järgmisega:
- „ii) eriluba täissööda tootmiseks käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomseid valke sisaldavast segasöödast ei ole nõutav selliste oma tarbeks segasööda tootjate puhul, kes täidavad järgmisi tingimusi:
- pädev asutus on nad registreerinud täissööda tootjatena mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke (välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud) sisaldavast segasöödast;
 - nad peavad üksnes vesiviljelusloomi ja
 - käesolevas jaos viidatud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt, mida nad tootmises kasutavad, sisaldab toorvalku alla 50 %;
- e) käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomsete valkude märgistusel ja nendega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas järgmised sõnad: „mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud – ei tohi kasutada põllumajandusloomade, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomade söödas“.

Käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas järgmised sõnad:

„sisaldab mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke – ei tohi anda põllumajandusloomadele, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomadele.“;

ix) E jaos asendatakse punktid b kuni g järgmisega:

- „b) piimaasendajates kasutamiseks ettenähtud kalajahu märgistusel ja sellega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas sõnad „kalajahu – ei tohi kasutada mäletsejaliste söödas, välja arvatud võõrutamata mäletsejaliste puhul“;
- c) kalajahu kasutamist mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade puhul lubatakse üksnes piimaasendajate tootmiseks, mida turustatakse kuivalt ja antakse loomadele kindlas koguses vedelikus lahjendatuna ning mis on ette nähtud võõrutamata mäletsejaliste söötmiseks, et enne võõrutuse lõppemist täiendada või asendada pärast ternespiima antavat piima;
- d) kalajahu sisaldavaid piimaasendajaid, mis on ette nähtud mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks, tuleb toota ettevõtetes, kus ei toodeta muud mäletsejaliste jaoks ette nähtud segasööta ja millel on pädeva asutuse luba.

Erandina sellest eritingimusest võib pädev asutus pärast kohapealse kontrolli tegemist lubada muu mäletsejaliste segasööda tootmist ettevõtetes, kus toodetakse ka mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud piimaasendajaid, mis sisaldavad kalajahu, kui täidetud on järgmised tingimused:

- i) muud mäletsejaliste segasööta tuleb hoida rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud pakendamata kalajahu ja kalajahu sisaldavate pakendamata piimaasendajate ladustamiseks, transportimiseks ja pakendamiseks kasutatavatest rajatistest;
- ii) muud mäletsejaliste segasööta tuleb toota rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud kalajahu sisaldavate piimaasendajate tootmiseks kasutatavatest rajatistest;
- iii) kalajahu ostmist ja kasutamist ning kalajahu sisaldavate piimaasendajate müüki käsitlevad dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul;
- iv) muust mäletsejaliste segasöödast tuleb võtta korrapäraselt proove ja neid analüüsida, et teha kindlaks, et selles ei esine keelatud loomseid komponente, kasutades sööda kontrollimisel loomsete komponentide määramise analüüsimeetodeid, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisas; proovide võtmise ja analüüside tegemise sagedus määratakse kindlaks riskihinnangu põhjal, mille ettevõtja on teinud oma menetluste osana ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi põhimõtetele; selliste proovide võtmise ja analüüside tulemused peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul;
- e) importijad tagavad, et enne iga kalajahu sisaldava piimaasendaja imporditud saadetise vabasse ringlusse laskmist liidus analüüsitakse seda, kasutades sööda kontrollimisel loomsete komponentide määramise analüüsimeetodeid, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisas, et teha kindlaks, kas selles ei esine keelatud loomseid komponente;
- f) kalajahu sisaldava, mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud piimaasendaja märgistusel peavad olema selgelt kirjas sõnad: „sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele, välja arvatud võõrutamata mäletsejalistele“;
- g) kalajahu sisaldavaid, mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud pakendamata piimaasendajaid tuleb transportida sõidukites ja konteinerites ning ladustada hoidlates, mida ei kasutata muu mäletsejaliste sööda transportimiseks ega ladustamiseks.

Erandina sellest eritingimusest võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on kasutatud muu mäletsejaliste pakendamata sööda transportimiseks või ladustamiseks, kasutada kalajahu sisaldavate, mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud pakendamata piimaasendajate transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud. Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul;

- h) põllumajandusettevõttes, kus peetakse mäletsejalisi, võetakse meetmeid, et vältida kalajahu sisaldavate piimaasendajate söötmist muudele mäletsejalistele kui võõrutamata mäletsejalistele. Pädev asutus koostab kalajahu sisaldavaid piimaasendajaid kasutavate ettevõtete loetelu kas põllumajandusettevõtte eelneva teavitamise süsteemi kaudu või mõne muu süsteemi abil, mis tagab käesoleva tingimuse täitmise.“;
- x) lisatakse F jagu:

„F JAGU

Tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ettenähtud töödeldud loomsete valkude ning selliseid valke sisaldava segasööda tootmise ja kasutamise suhtes kohaldatavad eritingimused

Tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ettenähtud töödeldud loomsete valkude ning selliseid töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda tootmise ja kasutamise suhtes kohaldatakse järgmisi eritingimusi:

- a) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud peavad:
- i) olema toodetud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 lõike 1 punkti a kohaselt tunnustatud töötlemisettevõttes, mis tegeleb üksnes tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadavate toodete tootmisega, ja
 - ii) olema toodetud määruse (EL) nr 142/2011 X lisa II peatüki 1. jaos sätestatud nõuete kohaselt;
- b) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta tuleb toota ettevõttes, millele pädev asutus on selleks otstarbeks heakskiidu andnud ning kus toodetakse üksnes vesiviljelusloomade sööta.

Erandina sellest eritingimusest:

- i) võib pädev asutus pärast kohapealset kontrolli lubada toota tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta vesiviljelusloomadele ettevõttes, kus toodetakse ka teiste põllumajandusloomade (välja arvatud karusloomade) sööta, eeldusel et täidetud on järgmised tingimused:
 - mäletsejaliste segasööta tuleb toota ja hoida ladustamise, transportimise ja pakendamise ajal rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud nendest rajatistest, kus toodetakse ja hoitakse mittemäletsejaliste loomade segasööta;
 - vesiviljelusloomade segasööta tuleb toota ja hoida ladustamise, transportimise ja pakendamise ajal rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud nendest rajatistest, kus toodetakse ja hoitakse mittemäletsejaliste loomade segasööta;
 - tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkude ostmist ja kasutamist ning selliseid valke sisaldava segasööda müüki käsitlevad dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul;
 - muude põllumajandusloomade kui vesiviljelusloomade segasöödast tuleb võtta korrapäraselt proove ja neid analüüsida, et teha kindlaks, kas selles ei esine keelatud loomseid komponente, kasutades sööda kontrollimisel loomsete komponentide määramise analüüsimeetodeid, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisas; proovide võtmise ja analüüside tegemise sagedus määratakse kindlaks riskihinnangu põhjal, mille ettevõtja on teinud oma menetluste osana ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi põhimõtetele; tulemused peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul;

- ii) eriluba täissööda tootmiseks tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavast segasöödast ei ole nõutav selliste oma tarbeks segasööda tootjate puhul, kes täidavad järgmisi tingimusi:
 - nad peavad olema registreeritud pädevas asutuses tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavast segasöödast täissööda tootjatena;
 - nad peavad üksnes vesiviljelusloomi ja
 - tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööd, mida nad tootmises kasutavad, sisaldab toorvalku alla 50 %;
- c) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkude märgistusel ja nendega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas järgmised sõnad: „töödeldud putukavalgud – ei tohi kasutada põllumajandusloomade, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomade söödas“.

Putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas järgmised sõnad:

„sisaldab mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke – ei tohi anda põllumajandusloomadele, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomad“.

d) V peatükki muudetakse järgmiselt:

- i) A, B ja C jagu asendatakse järgmisega:

„A JAGU

Loetelud

1. Liikmesriigid ajakohastavad loetelusid järgmistest asutustest ja teevad need üldsusele kättesaadavaks:

- a) IV peatüki C jao punkti a esimesele lõigule vastavad tapamajad, mis on registreeritud ettevõtetena, kus ei tapeta mäletsejalisi, samuti vastava loa saanud tapamajad, kust võidakse hankida IV peatüki C jao punkti a teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt toodetud verd;
- b) IV peatüki C jao punkti c esimesele lõigule vastavad töötlemisettevõtted, mis on registreeritud üksnes mittemäletsejaliste verd töötlevate ettevõtetena, samuti vastava loa saanud töötlemisettevõtted, kus toodetakse veretooteid IV peatüki C jao punkti c teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt;
- c) tapamajad, lihalõikusettevõtted ja muud ettevõtted, mis on registreeritud ettevõtetena, kus vastavalt ei tapeta mäletsejalisi, ei konditustata ega lõigata mäletsejaliste liha ega käidelda mäletsejalistest saadud tooteid ning kust võidakse hankida loomseid kõrvalsaadusi mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks IV peatüki D jao punkti a esimese lõigu kohaselt, samuti vastava loa saanud tapamajad, lihalõikusettevõtted ja muud ettevõtted, kust võidakse hankida loomseid kõrvalsaadusi mittemäletsejalistest saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks IV peatüki D jao punkti a teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt;
- d) IV peatüki D jao punkti c esimesele lõigule vastavad töötlemisettevõtted, mis on registreeritud ettevõtetena, kus ei töödelda mäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi, samuti vastava loa saanud töötlemisettevõtted, kus toodetakse mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke IV peatüki D jao punkti c teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt;
- e) segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt III peatüki B jaole toodavad kalajahu, loomset kaltsiumvesinikfosfaati ja trikalsiumfosfaati või mittemäletsejalistelt saadud veretooteid sisaldavat segasööta;

- f) segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt IV peatüki D jao punktile d toodavad mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta; samuti segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt V peatüki E jao punkti 3 alapunkti b alapunktile ii toodavad üksnes liidust eksporditavat segasööta või liidust eksporditavat segasööta ja turule viidavat vesiviljelusloomade segasööta;
 - g) segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt IV peatüki E jao punktile d toodavad mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud, kalajahu sisaldavaid piimaasendajaid;
 - h) segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt IV peatüki F jao punktile b toodavad tehistingimustes kasvatatud putukateelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta;
 - i) III peatüki A jao punkti 3 või V peatüki E jao punkti 3 alapunkti d kolmanda lõigu alusel tegevusloa saanud ladustamisettevõtted.
2. Liikmesriigid ajakohastavad nende oma tarbeks segasööda tootjate loetelusi, kes on registreeritud III peatüki B jao punkti 3, IV peatüki D jao punkti d alapunkti ii või IV peatüki F jao punkti b alapunkti ii kohaselt.

B JAGU

Mäletsejalistelt saadud tooteid sisaldava söödamaterjali ja segasööda transportimine ja ladustamine

1. Mäletsejalistelt saadud muid kui allpool punktides a kuni d loetletud tooteid sisaldavat pakendamata söödamaterjali ja pakendamata segasööta transporditakse sõidukites ja konteinerites ning ladustatakse hoidlates, mida ei kasutata muude põllumajandusloomade kui karusloomade sööda transportimiseks ja ladustamiseks:
- a) piim, piimapõhised tooted, piimasaadused, ternespiim ja ternespiimatooted;
 - b) loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikaltsiumfosfaat;
 - c) hüdrolüüsitud valgud, mis on saadud mäletsejaliste toornahkadest;
 - d) mäletsejalistelt saadud sulatatud rasv, milles lahustumatute lisandite maksimaalne sisaldus on 0,15 massiprotsenti, ja sellise rasva derivaadid.
2. Erandina punktist 1 võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on eelnevalt kasutatud selles punktis loetletud pakendamata söödamaterjali ja pakendamata segasööda transportimiseks või ladustamiseks, kasutada muude põllumajandusloomade kui karusloomade sööda transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud.

Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

C JAGU

Mäletsejalistelt või mittemäletsejalistelt saadud tooteid sisaldava karusloomade või lemmikloomade segasööda tootmine

1. Mäletsejalistelt saadud muid kui punktides a kuni d loetletud tooteid sisaldavat karusloomade või lemmikloomade segasööta ei tohi toota ettevõtetes, kus toodetakse muude põllumajandusloomade kui karusloomade sööta:
- a) piim, piimapõhised tooted, piimasaadused, ternespiim ja ternespiimatooted;
 - b) loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikaltsiumfosfaat;
 - c) hüdrolüüsitud valgud, mis on saadud mäletsejaliste toornahkadest;
 - d) mäletsejalistelt saadud sulatatud rasv, milles lahustumatute lisandite maksimaalne sisaldus on 0,15 massiprotsenti, ja sellise rasva derivaadid.

2. Mitteräletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke, välja arvatud kalajahu, sisaldavat karusloomade või lemmikloomade segasööta ei tohi toota ettevõtetes, kus toodetakse muude põllumajandusloomade kui karusloomade või vesiviljelusloomade sööta.“;

ii) D jagu asendatakse järgmisega:

„D JAGU

Mäletsejalistelt saadud tooteid sisaldava, põllumajandusloomadele ettenähtud söödamaterjali ja segasööda kasutamine ja ladustamine põllumajandusettevõtetes

Mäletsejalistelt saadud muid kui punktides a kuni d loetletud tooteid sisaldava põllumajandusloomadele ettenähtud söödamaterjali ja segasööda kasutamine ja ladustamine on keelatud põllumajandusettevõtetes, kus peetakse muid põllumajandusloomi kui karusloomi:

- a) piim, piimapõhised tooted, piimasaadused, ternespiim ja ternespiimatooted;
- b) loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikaltsiumfosfaat;
- c) hüdroliüsitud valgud, mis on saadud mäletsejaliste toornahkadest;
- d) mäletsejalistelt saadud sulatatud rasv, milles lahustumatute lisandite maksimaalne sisaldus on 0,15 massiprotsenti, ja sellise rasva derivaadid.“;

iii) E jagu asendatakse järgmisega:

„E JAGU

Töödeldud loomsete valkude ja selliseid valke sisaldavate toodete eksport

1. Mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude või nii mäletsejalistelt kui ka mitteräletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ekspordi korral peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) töödeldud loomsed valgud transporditakse plommitud konteinerites neid tootnud töötlemisettevõttest otse liidu territooriumilt väljumise kohta, mis peab olema komisjoni otsuse 2009/821/EÜ (*) I lisa loetletud piiripunkt. Enne toote liidu territooriumilt lahkumist teavitab töödeldud loomsete valkude transpordi korraldamise eest vastutav ettevõtja selle piiripunkti pädevat asutust saadetise saabumisest väljumiskohta;
- b) saadetisega on kaasas nõuetekohaselt täidetud kaubadokument, mis on koostatud vastavalt määruse (EL) nr 142/2011 VIII lisa III peatüki punktis 6 sätestatud näidise kohaselt ja väljastatud komisjoni otsusega 2004/292/EÜ (**) kasutusele võetud ühtsest veterinaariaalasest elektroonilisest süsteemist (TRACES). Sellel kaubadokumendil peab väljumiskoha piiripunkt olema näidatud väljumise kohana lahtris I.28;
- c) kui saadetis saabub väljumise kohta, kontrollib piiripunkti pädev asutus kõigi piiripunktis tollile esitatud konteinerite plomme.

Riskianalüüsil põhineva erandiga võib piiripunkti pädev asutus otsustada kontrollida juhuslikkuse alusel valitud konteineri plommi.

Kui plommi kontrollimise tulemus ei ole rahuldav, tuleb saadetis kas hävitada või saata tagasi päritoluettevõttesse.

Piiripunkti pädev asutus teavitab süsteemi TRACES kaudu päritoluettevõtte eest vastutavat pädevat asutust saadetise saabumisest väljumiskohta ning plommi kontrollimise tulemusest ja võetud parandusmeetmetest, kui see on asjakohane;

- d) päritoluettevõtte eest vastutav pädev asutus teeb regulaarselt ametlikku kontrolli punktide a ja b korrektse järgimise suhtes ning kontrollib, kas piiripunkti pädev asutus on süsteemi TRACES kaudu saatnud kinnituse mäletsejalistelt saadud, ekspordiks ettenähtud töödeldud loomsete valkude iga saadetise kontrollimise kohta väljumiskohas.

2. Ilma et see piiraks punkti 1 kohaldamist, on mäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavate toodete eksport keelatud.

Erandina ei kohaldata seda keeldu töödeldud lemmikloomatoidu suhtes, mis sisaldab mäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke, mis:

- a) on töödeldud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 kohaselt tunnustatud, lemmikloomatoitu tootvas ettevõttes ja
- b) on pakendatud ja märgistatud vastavalt liidu õigusaktidele.

3. Mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude või neid valke sisaldava segasööda ekspordi korral peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud peavad olema toodetud töötlemisettevõttes, mis vastab IV peatüki D jao punktis c sätestatud nõuetele;
- b) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt peab olema toodetud segasööta tootvas ettevõttes, mis:
 - i) toodab kooskõlas IV peatüki D jao punktiga d või
 - ii) hangib ekspordiks ettenähtud segasöödas kasutatavad töödeldud loomsed valgud punktile a vastavatest tootmisettevõtetest, mis on kas
 - spetsialiseerunud üksnes liidust eksporditava segasööda tootmisele ja on saanud pädevalt asutuselt selleks otstarbeks loa või
 - spetsialiseerunud üksnes liidust eksporditava segasööda ja liidus turule viidava vesiviljelusloomade segasööda tootmisele ning on saanud pädevalt asutuselt selleks otstarbeks loa;
- c) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt pakendatakse ja märgistatakse liidu õigusaktide või importiva riigi õigusnõuete kohaselt. Kui mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt ei ole märgistatud liidu õigusaktide kohaselt, peavad märgistusel olema kirjas järgmised sõnad: „sisaldab mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke“;
- d) mittemäletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomseid valke ning selliseid valke sisaldavat pakendamata segasööta, mis on ette nähtud liidust eksportimiseks, transporditakse sõidukites ja konteinerites ning ladustatakse hoidlates, mida ei kasutata turule viidava mäletsejaliste või muude mittemäletsejaliste põllumajandusloomade kui vesiviljelusloomade sööda transportimiseks või ladustamiseks. Dokumendid, milles on esitatud transporditud või ladustatud toodete liik, peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

Erandina esimesest lõigust võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on eelnevalt kasutatud liidust eksportimiseks ettenähtud, mittemäletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomsete valkude ja selliseid valke sisaldava pakendamata segasööda transportimiseks või ladustamiseks, kasutada turule viidava mäletsejaliste või mittemäletsejaliste põllumajandusloomade, välja arvatud vesiviljelusloomade sööda transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud. Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

Ladustamisettevõtted, mis ladustavad mittemäletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomseid valke ja selliseid valke sisaldavat segasööta punkti d teises lõigus sätestatud tingimuste kohaselt, peavad olema saanud pädevalt asutuselt tegevusloa kõnealuses lõigus loetletud nõuetele vastavuse alusel.

4. Erandina punktist 3 ei kohaldata selles sätestatud tingimusi järgmise suhtes:

- a) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav lemmikloomatoit, mida on töödeldud lemmikloomatoitu tootvas ja määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 kohaselt tunnustatud ettevõttes ning mis on pakendatud ja märgistatud vastavalt liidu õigusaktidele;

- b) kalajahu, tingimusel et see on toodetud kooskõlas käesoleva lisaga;
 - c) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud, tingimusel et need on toodetud kooskõlas käesoleva lisaga;
 - d) segasööt, mis ei sisalda muid töödeldud loomseid valke peale kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkude, tingimusel et see on toodetud kooskõlas käesoleva lisaga;
 - e) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud, mis on ette nähtud sihtkohaks olevas kolmandas riigis lemmikloomatoidu või orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete tootmiseks, tingimusel et eksportija tagab enne eksportimist töödeldud loomsete valkude iga saadetise analüüsimise määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisa punktis 2.2 sätestatud analüüsimeetodi kohaselt, et kontrollida loomsete komponentide puudumist.
-
- (*) Komisjoni 28. septembri 2009. aasta otsus 2009/821/EÜ, millega koostatakse loetelu heakskiidetud piirikontrollipunktidest, sätestatakse teatavad eeskirjad komisjoni veterinaarekspertide tehtava kontrolli kohta ja määratakse kindlaks veterinaarasutused süsteemis TRACES (ELT L 296, 12.11.2009, lk 1).
- (**) Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta otsus 2004/292/EÜ TRACES süsteemi kasutuselevõtmise kohta ja otsuse 92/486/EMÜ muutmise kohta (ELT L 94, 31.3.2004, lk 63).“
-

Määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa muudetakse järgmiselt:

1) X lisas asendatakse II peatüki 1. jao A osa järgmisega:

„A. Tooraine

1. Töödeldud loomse valgu tootmiseks võib kasutada ainult 3. kategooria materjali alla kuuluvaid loomseid kõrvalsaadusi või neist saadud tooteid, mis ei ole määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punktides n, o ja p nimetatud 3. kategooria materjal.
2. Muude põllumajandusloomade kui karusloomade sööda tootmiseks ette nähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud võivad olla saadud ainult järgmistelt putukaliikidelt:
 - i) kärbes liigist *Hermetia illucens* ja harilik toakärbes *Musca domestica*;
 - ii) harilik jahumardikas *Tenebrio molitor* ja mardikas liigist *Alphitobius diaperinus*;
 - iii) toakilk *Acheta domesticus* ning sihktiivalised liikidest *Gryllodes sigillatus* ja *Gryllus assimilis*.“;

2) XIV lisas muudetakse I peatükki järgmiselt:

a) 1. jaos asendatakse tabelis 1 esimene rida järgmisega:

„1	Töödeldud loomsed valgud, sealhulgas selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, mis ei ole lemmikloomatoit, ning selliseid valke sisaldav määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 3 lõike 2 punktis h määratletud segasöööt	Artikli 10 punktides a, b, d, e, f, h, i, j, k, l ja m nimetatud 3. kategooria materjal.	a) Töödeldud loomne valk peab olema toodetud vastavalt X lisa II peatüki 1. jaole ning b) töödeldud loomne valk peab vastama käesoleva peatüki 2. jaos sätestatud lisanõuetele.	a) Kui tegu on töödeldud loomse valguga, mis ei ole kalajahu: määruse (EL) nr 206/2010 II lisa 1. osas loetletud kolmandad riigid. b) Kui tegu on kalajahuga: otsuse 2006/766/EÜ II lisas loetletud kolmandad riigid.	a) Kui tegu on töödeldud loomsete valkudega peale tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud valkude: XV lisa 1. peatükk. b) Kui tegu on tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkudega: XV lisa 1a peatükk.“;
----	---	--	--	--	--

b) 2. jaole lisatakse punkt 5:

„5. Tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke võib importida liitu tingimusel, et need on toodetud järgmiste tingimuste kohaselt:

a) putukad kuuluvad ühte järgmistest liikidest:

— kärbes liigist *Hermetia illucens* ja harilik toakärbes *Musca domestica*;

- harilik jahumardikas *Tenebrio molitor* ja mardikas liigist *Alphitobius diaperinus*;
- toakill *Acheta domesticus* ning sihktiivalised liikidest *Gryllodes sigillatus* ja *Gryllus assimilis*;

b) putukate toitesubstraat võib sisaldada ainult mitteloomseid tooteid või järgmisi 3. kategooria materjali alla kuuluvaid loomseid tooteid:

- kalajahu;
- mittemäletsejalistelt saadud veretooted;
- loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikaltsiumfosfaat;
- mittemäletsejalistelt saadud hüdrolüüsitud valgud;
- mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdrolüüsitud valgud;
- mittemäletsejalistelt saadud želatiin ja kollageen;
- munad ja munatooted;
- piim, piimapõhised tooted, piimasaadused ja ternespiim;
- mesi;
- sulatatud rasvad;

c) putukate toitesubstraat ning putukad või nende vastsed ei ole kokku puutunud muude kui punktis b nimetatud loomsete materjalidega ning substraat ei sisaldanud sõnnikut, toidujäätmeid ega muid jäätmeid.“;

3) XV lisa muudetakse järgmiselt:

a) 1. peatükis asendatakse veterinaarsertifikaadi näidise pealkiri järgmisega:

„Veterinaarsertifikaat

muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud töödeldud loomsete valkude (v.a tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud valgud), sh selliseid valke sisaldavate segude ja toodete kohta (v.a lemmikloomatoit), mis on ette nähtud lähetamiseks Euroopa Liitu või transiidiks Euroopa Liidu kaudu ⁽²⁾“;

b) lisatakse 1a peatükk:

„1a PEATÜKK

Veterinaarsertifikaat

muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkude, sh selliseid valke sisaldavate segude ja toodete kohta (v.a lemmikloomatoit), mis on ette nähtud lähetamiseks Euroopa Liitu või transiidiks Euroopa Liidu kaudu ⁽²⁾

RIIK		Veterinaarsertifikaat impordiks ELi		
I osa. Saadetise andmed	I.1. Kauba saatja Nimi Aadress Telefon	I.2. Sertifikaadi viitenumber	I.2.a.	
		I.3. Pädev keskasutus		
		I.4. Pädev kohalik asutus		
	I.5. Kauba saaja Nimi Aadress Sihtnumber Telefon	I.6. ELis saadetise eest vastutav isik Nimi Aadress Sihtnumber Telefon		
	I.7. Päril ISO kood Päril oluriik	I.8. Pärilolupiirkond Kood	I.9. Sihtriik ISO kood	I.10. Sihtpiirkond Kood
	I.11. Pärilokoht Nimi Loa number Aadress Nimi Loa number Aadress Nimi Loa number Aadress	I.12. Sihtkoht Nimi Tolliladu ☐ Aadress Loa number Sihtnumber		
I.13. Laadimiskoht	I.14. Väljumiskuupäev			
I.15. Transpordivahend Lennuk ☐ Laev ☐ Raudteevagun ☐ Maanteeveok ☐ Muu ☐ Identifitseerimistunnused Viited dokumentidele	I.16. ELi sisenemise piiripunkt			
	I.17.			

I.18. Kauba kirjeldus		I.19. Kauba kood (HS-kood)	
		I.20. Kogus	
I.21. Toote temperatuur Keskkonnatemperatuur ☐ Jahutatud ☐ Külmutatud ☐		I.22. Pakendite arv	
I.23. Plommi/konteineri number		I.24. Pakendiliik	
I.25. Kauba lubatud otstarve Loomasööt ☐ Tehniline otstarve ☐ Lemmikloomatoidu tootmine ☐			
I.26. Transiidiks kolmandasse riiki ELi kaudu ☐ Kolmas riik ISO kood		I.27. Impordiks või sisenemiseks ELi ☐	
I.28. Kauba identifitseerimistunnused Ettevõtete loanumbrid Liik (teaduslik nimetus) Kauba liik Tootmisettevõte Netomass Partii number			

RIIK

Muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, sh selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, v.a lemmikloomatoit

II. Terviseteave

II.a. Sertifikaadi viitenumber

II.b.

Mina, allakirjutanud veterinaarjärelevalve ametnik, teatan, et olen lugenud ja mõistan Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009 ^(1a), eelkõige selle artiklit 10, ning komisjoni määrust (EL) nr 142/2011 ^(1b), eelkõige selle X lisa II peatüki 1. jagu ja XIV lisa I peatükki, ning kinnitan järgmist:

II.1. eelkirjeldatud, tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud või toode sisaldavad/sisaldab üksnes muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud töödeldud loomseid valke, mis:

a) on valmistatud ja ladustatud ettevõttes, mida pädev asutus on määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 kohaselt tunnustanud ja valideerinud ning mis on pädeva asutuse järelevalve all, ning

b) on valmistatud üksnes järgmistest tehistingimustes kasvatatud putukaliikidest:

⁽²⁾ kas [— *Hermetia illucens*];

⁽²⁾ ja/või [— harilik toakärbes *Musca domestica*];

⁽²⁾ ja/või [— harilik jahumardikas *Tenebrio molitor*];

⁽²⁾ ja/või [— *Alphitobius diaperinus*];

⁽²⁾ ja/või [— toakill *Acheta domesticus*];

⁽²⁾ ja/või [— *Gryllodes sigillatus*];

⁽²⁾ ja/või [— *Gryllus assimilis*];

ning

c) on töödeldud määruse (EL) nr 142/2011 IV lisa III peatükis sätestatud töötlemismeetodi [1]-[2]-[3]-[4]-[5]-[7] ⁽²⁾ alusel;

ning

d) tehistingimustes kasvatatud putukate toitesubstraat võib sisaldada ainult mitteloomseid tooteid või järgmisi 3. kategooria materjali alla kuuluvaid loomseid tooteid:

— kalajahu;

— mittemäletsejalistelt saadud veretooted;

— loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikalsiumfosfaat;

— mittemäletsejalistelt saadud hüdrolüüsitud valgud;

— mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdrolüüsitud valgud;

— mittemäletsejalistelt saadud želatiin ja kollageen;

— munad ja munatooted;

— piim, piimapõhised tooted, piimasaadused ja ternespiim;

— mesi;

— sulatatud rasvad;

ning

e) putukate toitesubstraat ning putukad või nende vastsed ei ole kokku puutunud muude kui punktis d nimetatud loomsete materjalidega ning substraat ei sisaldanud sõnnikut, toidujäätmeid ega muid jäätmeid;

II osa. Sertifitseerimine

RIIK

Muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, sh selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, v.a lemmikloomatoit

II.	Terviseteave	II.a. Sertifikaadi viitenumber	II.b.
II.2.	pädev asutus on analüüsinud juhuslikkuse alusel valitud proovi vahetult enne saatmist ja leidnud, et see vastab järgmistele standarditele ⁽³⁾ :		
	salmonella: puudub 25 grammis: n = 5, c = 0, m = 0, M = 0		
	enterobakterid: n = 5, c = 2, m = 10, M = 300 1 grammis;		
II.3.	toote puhul on võetud tarvitusele kõik ettevaatusabinõud, et vältida taassaastumist haigusetkitajatega töötlemise järel;		
II.4.	lõpptoode:		
	⁽²⁾ kas [pakendati kasutamata või steriliseeritud kottidesse,]		
	⁽²⁾ või [transporditi puistekaubana konteinerites või muudes transpordivahendites, mida puhastati ja desinfitseeriti enne kasutamist põhjalikult ja]		
	mis kannavad märgistust kirjaga „MITTE INIMTOIDUKS / TÖÖDELDUD PUTUKAVALGUD – MITTE KASUTADA PÕLLUMAJANDUSLOOMADE SÖÖDAS, VÄLJA ARVATUD VESIVILJELUS- JA KARUSLOOMAD“;		
II.5.	lõpptoodet ladustati suletud ruumides;		
II.6.	tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud ei sisalda järgmist materjali ega ole sellest saadud:		
	⁽²⁾ kas [a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 ⁽⁴⁾ V lisa punktis 1 nimetatud määratletud riskiteguriga materjal;		
	b) veiste, lammaste või kitsede kontidelt mehhaaniliselt eraldatud lihamass, välja arvatud juhul, kui loomad, kellelt saadi loomsed kõrvalsaadused või nendest saadud tooted, on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt komisjoni otsusele 2007/453/EÜ ⁽⁵⁾ liigitatud väheolulise BSE-ohuga riikide või piirkondade hulka, kus ei ole esinenud algupäraseid BSE-juhtumeid;		
	c) loomsed kõrvalsaadused või nendest saadud tooted, mis on saadud loomadelt, kes on pärast uimastamist surmatud kesknärvisüsteemikudede vigastamise teel koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga või koljuõõnde süstitud gaasiga, v.a juhul, kui loomad on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE-ohuga riikide või piirkondade hulka;]		
	⁽²⁾ või [veistelt, lammastelt või kitsedelt saadud materjal peale selle, mis on saadud loomadelt, kes on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE-ohuga riikide või piirkondade hulka;]		
II.7.	töödeldud loomsed valgud või eespool kirjeldatud toode:		
	⁽²⁾ kas [ei sisalda lammastelt või kitsedelt saadud piima ega piimatooteid.]		
	⁽²⁾ või [sisaldab lammastelt või kitsedelt saadud piima või piimatooteid, mis:		
	a) on saadud lammastelt ja kitsedelt, keda on sünnist saadik pidevalt kasvatatud riigis, kus on täidetud järgmised tingimused:		
	i) klassikalise skreipi juhtumitest teatamine on kohustuslik;		
	ii) riigis on olemas teadlikustamis-, seire- ja järelevalvesüsteem;		
	iii) põllumajandusettevõtete suhtes, kus on lambad või kitsed, kohaldatakse TSE kahtluse või klassikalise skreipi kinnitamise korral ametlikke piiranguid;		
	iv) klassikalisel skreipis haigestunud lambad ja kitsed tapetakse ja hävitatakse täielikult;		
	v) lammaste ja kitsede söötmine mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu või kõrnetega, nagu on määratletud Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksis, on olnud keelatud ja seda keeldu on jõustatud kogu riigis vähemalt viimase seitsme aasta jooksul;		

RIIK

Muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, sh selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, v.a lemmikloomatoit

II. Terviseteave	II.a. Sertifikaadi viitenumber	II.b.
b) on pärit ettevõtetest, kus puuduvad TSE kahtluse tõttu kehtestatud ametlikud piirangud; c) on pärit ettevõtetest, kus viimase seitsme aasta jooksul ei ole ühtki diagnoositud klassikalise skreipi juhtumit või on klassikalise skreipi juhtumi kinnitamise järel: (²) kas [surmatud ja hävitatud või tapetud kõik lambad ja kitsed, v.a ARR/ARR-genotüübiga tõujääd, vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita aretusused ning teised vähemalt ühe ARR-alleeliga lambad;] (²) või [tapetud ja hävitatud kõik loomad, kelle puhul leidis kinnitust nakatumine klassikalisel skreipisel, ning ettevõttes on toimunud viimasest klassikalise skreipi juhtumi kinnitamisest alates vähemalt kahe aasta jooksul tõhustatud TSE seire, mis hõlmab muu hulgas määruse (EÜ) nr 999/2001 X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsete meetodite kohaselt tehtud ja negatiivseid tulemusi andnud kontrolle TSE esinemise suhtes kõikide järgmiste üle 18 kuu vanuste loomade, välja arvatud ARR/ARR-genotüübiga lammaste puhul: — inimtoiduks tapetud loomad ning — loomad, kes on põllumajandusettevõttes surnud või tapetud, ent keda ei tapetud haiguste likvideerimise programmi raames.]]		
Märkused		
I osa		
— Lahter I.6: Euroopa Liidus saadetise eest vastutav isik: selle lahtri täitmine on kohustuslik ainult juhul, kui on tegemist transiitkauba sertifikaadiga; imporditava kauba kohta antava sertifikaadi puhul võib selle samuti täita. — Lahter I.12: sihtkoht: selle lahtri täitmine on kohustuslik ainult juhul, kui on tegemist transiitkauba sertifikaadiga. Transiitkaupu võib ladustada üksnes vabatsõonis, vabalaos ja tollilaos. — Lahter I.15: registreerimisnumber (raudteevagunid või -konteinerid ja veoautod), lennu number (lennuk) või nimi (laev); teave tuleb esitada maha- ja ümberlaadimise korral. — Lahter I.19: kasutada asjakohast HSi koodi: 05.05; 05.06; 05.07; 05.11 või 23.01. — Lahter I.25: tehniline otstarve: muuks kui loomatoiduks. — Lahtrid I.26 ja I.27: täita vastavalt sellele, kas tegemist on transiidiks või impordiks antava sertifikaadiga. — Lahter I.28: Liik: putukad, täpsustada nende teaduslik nimi.		
II osa		
^(1a) ELT L 300, 14.11.2009, lk 1.		
^(1b) ELT L 54, 26.2.2011, lk 1.		
⁽²⁾ Mittevajalik läbi kriipsutada.		
⁽³⁾ Kus:		
n = analüüsitavaate proovide arv;		
m = bakterite arvu väärtuslavi; tulemus on rahuldav, kui bakterite arv kogu valimis ei ületa näitajat m;		

RIIK

Muuks otstarbeks kui inимtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, sh selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, v.a lemmikloomatoit

II. Terviseteave	II.a. Sertifikaadi viitenumber	II.b.
M = bakterite arvu maksimumväärtus; tulemus on ebarahuldav, kui bakterite arv ühes või mitmes proovis on võrdne näitajaga M või sellest suurem, ning c = nende proovide arv, milles bakterite arv võib jääda näitajate m ja M vahele; proov on siiski rahuldav, kui teiste proovide bakterite arv on võrdne näitajaga m või sellest väiksem. (⁴) EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1. (⁵) Komisjoni 29. juuni 2007. aasta otsus 2007/453/EÜ, millega määratakse BSE ohu alusel liikmesriikide, kolmandate riikide või nende piirkondade BSE staatus (ELT L 172, 30.6.2007, lk 84). — Allkirja ja pitseri värv peavad erinema teksti värvist. — Märkus Euroopa Liidus saadetise eest vastutavale isikule: käesolev sertifikaat on koostatud üksnes veterinaariaalastel eesmärkidel ja see peab saadetisega kuni piiripunkti jõudmiseni kaasas olema.		
Veterinaarjärelevalve ametnik/inspektor Nimi (trükitähtedega): Kuupäev: Pitser: “ Kvalifikatsioon ja ametinimetus: Allkiri:		